

HVALA.

POSEBNE NOVINE ZA POSEBNE PRIJATELJE

unicef
za svako dete

© UNICEF Srbija/2019/Bordević

Mali heroji velikog dodira

Lenka i Miona su jednojajčane bliznakinje. Rođene u aprilu, dva meseca pre termina. Njihova majka, Milana Pašić, smeštena je na odeljenje za majke pratilje u Institutu za zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodine.

Devojčice su sada već živahne, a roditelji mogu da primete da su karakterom drugačije.

Ipak, u jednom su iste: vole kontakt „koža na kožu”.

Na početku su bile uzbuđene, sada su sa svakim dodiranjem mirne.

„Silazim na svaka 3 sata i kontakt 'koža na kožu' je izvodljiv pri svakom mom silasku kod njih. S tim - da u početku, dok su bile u inkubatoru, kontakt je bio samo kroz otvore ali prisutan od prvog dana. A svakim narednim danom, kako se njihovo stanje poboljšavalo, bio je moguć sve veći i veći kontakt. Došli smo do držanja na kraju - presabira napredak beba njihova mama Milana.

Znajući da je kontakt presudan za emocionalno povezivanje i napredak, priliku da dodirne bebe ne propušta ni otac.

Obilazi ih svakoga dana od kada su na Institutu za

zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodine.

„Potrudim se da dođem i ujutru i posle podne, da ih sve vidim i uverim se da su dobro. Koristim i svaku priliku da dodirnem bebe. To mi mnogo znači, a mislim da i njima znači. Često se dešava da su uznemirene, ali kad ih uzmemo supruga ili ja, smire se - kaže njihov tata,

Roditelji bliznakinja su srećni jer na Institutu sprovode razvojnu i porodično orjentisanu negu: posebna pažnja se poklanja fizičkom okruženju novorođenčeta - smanjenju svetlosti, buke,

invazivnih procedura, ali i pravilno postavljanju bebe.

Kao ilustraciju ove nege, dr Slobodan Spasojević podvlači naizgled neobičan prizor.

„Vi ćete danas na odeljenju intenzivne nege i terapije videti neku situaciju koja nije uobičajena za zdravstvene ustanove. Da su sobe u kojima su pacijenti u mraku, da su pacijenti prekriveni debelim pokrivačima preko inkubatora, da leže savijeni da bi imitirali što više prirodni položaj. Sve to da bi se stimulisao njihov nesmetani psihomotorni razvoj - kaže dr Spasojević.

Na institutu smatraju da je uz medicinski tretman neophodno primenjivati i naučno dokazane strategije koje donose prednosti u lečenju, razvoju i oporavku deteta. Isto to smatra i UNICEF.

Zato je u poslednje dve godine UNICEF uz finansijsku podršku PhiAcademy, Institutu i Kliničkom centru Vojvodine pomogao sa milion i po dinara.

Novac je namenjen za nabavku opreme za razvojnu negu, frižidera za banku mleka i obuku zaposlenih.

© UNICEF Srbija/2019/Bordević

Poseta hraniteljskoj porodici

Tokom posete Centru za porodični smeštaj i usvojenje u Novom Sadu i Dečijem selu „Dr. Milorad Pavlović“, direktorka UNICEF-a za Srbiju, posetila je i hraniteljsku porodicu Tontić.

Pored roditelja, dvadestogodišnjeg sina i bake, sa ovom porodicom živi i troje dece na hraniteljstvu. To su dve osamnaestogodišnje, sada već devojke, i jedan dvogodišnji dečak. Oba hranitelja imaju visoko obrazovanje, iskustvo i posvećenost u nastojanju da deci, koja ne mogu da žive sa svojim biološkim porodicama, pruže sigurnost doma, bezbedne uslove odrastanja i emocionalnu podršku. Osim toga, to je porodica koja je posebno osposobljena za urgentno zbrinjavanje dece.

Jedna devojka je završila srednju školu, zaposlila se i planira da se osamostali. Živeće u kući koja pripada njenoj biološkoj porodici u drugom mestu. Druga devojka, koja ima oštećenje sluha, sledeće godine završava srednju školu i sprema se da studira u Novom Sadu. Najmlađi član porodice, dvogodišnji

dečak dobro napreduje. Njegovi biološki roditelji su narkomanski zavisnici i trenutno su na odvikavanju i rehabilitaciji. Kada je dečak primljen u Pedijatrijsku kliniku, zdravlje mu je bilo ugroženo, imunitet slab i bio je neuhranjen. Po dolasku kod hranitelja bio je sklon čestim prehladama i alergijama, neprestano je plakao. Nakon dolaska u ovu hraniteljsku porodicu, stanje mu se značajno popravilo i dostigao je prosečnu težinu dvogodišnjeg dečaka. Hranitelji redovno organizuju posete njegovim biološkim roditeljima i baki.

„Porodica Tontić je ovoj deci pružila toplinu i okruženje koje je ključno za njihovu sreću, rast i napredak. Zadovoljstvo mi je što sam upoznala ovu porodicu i imala priliku da vidim decu koja su mogla da budu potencijalno marginalizovana. Zahvaljujući hraniteljima i podršci centra za porodični smeštaj i usvojenje, oni su dobili sigurnost, osećanje pripadnosti, mesto u kojem mogu da uče, stiču socijalne veštine i da se pripremaju za samostalan život. Porodica je stub društva i UNICEF je

opredeljen da podrži usluge koje jačaju biološke porodice kao i alternativna porodična rešenja kao što je hraniteljstvo. Centri za porodični smeštaj i usvojenje, zajedno sa centrima za socijalni rad imaju značajnu ulogu u pružanju podrške deci i hraniteljskim porodicama. Zajednički cilj nam je da svoj deci, a naročito onoj koja se suočavaju sa teškoćama u svojoj porodici, osiguramo njihovo bezbedno odrastanje i vaspitanje kako bi se svako dete osamostalilo i bilo integrisano u društvo - izjavila je direktorka UNICEF-a u Srbiji, Redina De Dominićis.

Centar za porodični smeštaj i usvojenje u Novom Sadu osnovan 2014. godine sa ciljem da pruža permanentnu podršku hraniteljskim i usvojiteljskim porodicama kojima su deca poverena. UNICEF saraduje sa centrom od osnivanja i pomaže jačanje kapaciteta i edukaciju socijalnih radnika kako bi hraniteljskim porodicama obezbedili najbolju moguću podršku. Hraniteljstvo osigurava da deca, koja iz različitih razloga ne mogu da žive sa svojim biološkim porodicama, budu zbrinuta i da odrastaju u okviru druge porodice. Porodica je prirodno okruženje za rast i razvoj deteta i pruža sve ono što ustanova ne može – socijalnu i emotivnu podršku, bliskost, osećaj pripadanja i sigurnost. To su sve neophodni preduslovi da deca izrastu u samoostvarene i stabilne pojedince.

Osnaživanje patronažne službe

Koristi od podsticajne nege traju čitavog života, a obuhvataju bolje zdravlje, dobrobit i sposobnost za učenje i ekonomsku samostalnost.

Različita istraživanja dokazuju da ulaganja u podršku razvoju dece od najranijeg uzrasta, kroz usluge kućnih poseta, imaju dugogodišnje pozitivne efekte i mogu značajno da poboljšaju kvalitet roditeljstva, dobrobit, razvoj i opšti napredak dece te da smanje pojavu i posledice zlostavljanja i zanemarivanja dece.

Zahvaljujući ovim saznanjima, veliki broj zemalja u Evropi i Centralnoj Aziji uspostavlja i osnažuje uslugu kućnih poseta kao podršku razvoju dece ranog uzrasta i njihovim porodicama. Sistem zdravstvene zaštite u Srbiji dopire do većine trudnica i porodica sa malom decom zahvaljujući razvijenim uslugama kućnih poseta u okviru polivalentne patronažne službe. Svakako važnu ulogu imaju i ginekološke i pedijatrijske službe u domovima zdravlja

Usluge patronažne službe, u okviru kućnih poseta porodici, za sada su više usmerene na opšte zdravlje,

rast, negu i imunizaciju. Odnosi u porodici, uključujući brigu za dobrobit dece, stimulatивно i bezbedno okruženje, prevencija zanemarivanja i zlostavljanja te rano otkrivanje razvojnih kašnjenja i smetnji, su manje u fokusu.

Zato su regionalna kancelarija UNICEF-a za Evropu i Centralnu Aziju

i međunarodna asocijacija „Korak po korak“ (ISSA) inicirali izradu posebnih modula za obuku profesionalaca koji pružaju podršku porodici kroz kućne posete.

Cilj ove inicijative je da se profesionalci osnaže da unaprede znanje, stavove i praksu u domenima od ključne važnosti za razvoj u najranijem

detinjstvu i za pružanje podrške roditeljstvu.

„Patronažna sestra najčešće rad obavlja samostalno u porodici i zajednici. Ovakav rad zahteva kvalitetno znanje i veštine, naročito veštine komunikacije.

Individualan rad u porodici ili bolje rečeno sa porodicom nije ni lak ni jednostavan. Zato su za patronažnu sestru neophodna znanja i veštine, koji će joj omogućiti da nauči roditelje ili staratelje deteta o boljem razvoju, o podržavajućoj sredini za najbolji mogući razvoj ali i da prepozna smetnje i rizike u razvoju.

Nakon završenog školovanja za rad medicinske sestre neophodna je dodatna obuka za početak rada u patronaži, a kasnije kontinuirana edukacija, jer se radi o vrlo osetljivom pristupu, tj. radu u kući korisnika. Obuka o primeni savremenih 'alata', uspostavljanje procedura u radu, primena adekvatnih protokola, vodiča za rad u ovoj službi pomaže i sestrama, a pre svega deci i roditeljima - kaže Dragana Čorović iz Doma zdravlja Palilula.

Više od koša

© UNICEF Srbija/2019/Orange studio

Košarkaški savez Srbije i UNICEF su ovog leta započeli saradnju sa ciljem da kroz snagu i vrednosti sporta podrže pravo svakog deteta na igru, razonodu i zabavu. Partnerstvo je sklopljeno u godini kada se obeležava 30 godina od usvajanja Konvencije o pravima deteta.

Uz podršku navijača koji su prisustvovali prijateljskoj utakmici Srbija – Litvanija, prikupljeno je 5.373.964 dinara za inkluzivna igrališta koja će obezbediti deci različitih tipova fizičkih, senzornih i intelektualnih smetnji u razvoju, da imaju priliku da se igraju i da imaju pozitivno iskustvo kroz učenje kroz igru.

U jednoj od pauza na košarkaškoj utakmici Srbija - Litvanija, prošlog meseca u Štark Areni, devojčica

Tijana Jovanović dala je koš. Publika je to nagradila gromoglasnim aplauzom. Taj pogodak je Tijanu bio važan, a aplauz koji je dobila od publike je velika pobeda.

„Nama u Savezu, u upravi i igračima je veoma važno da zajedno sa našim partnerima stvaramo mogućnosti da kao društvo kroz sport i da uz podršku i ljubav otvorimo mogućnosti za rast i napredak svakog deteta - izjavio je Dejan Tomašević prilikom radne posete lokaciji na kojoj je predviđena izgradnja inkluzivnog igrališta.

Igra, sport i rekreacija jako su važni za zdravo odrastanje dece, a druženje sa vršnjacima i njihovo uključivanje u društvo ključni su faktori

koji utiču na kvalitet života dece. Sva deca uz adekvatnu podršku mogu da postizu rezultate i budu aktivni članovi našeg društva.

„Mi radimo na izgradnji inkluzivnih igrališta na participativni način, uz učešće porodica i lokalnih samouprava, kako bi igrališta sadržala adekvatne sprave i rekvizite koji će biti pristupačni za decu i njihove porodice. Sada imamo značajnog partnera kao što je KSS koji će nam pomoći da zajedno gradimo društvo koje umesto prepreka vidi mogućnosti. Veliku zahvalnost dugujemo Košarkaškom savezu Srbije, svim reprezentativcima i našem ambasadoru Aleksandru Đorđeviću na nesebičnoj podršci - izjavila je Vesna Savić Đukić iz UNICEF-a.

Fer Plej turnir u basketu za izgradnju inkluzivnih igrališta

© UNICEF Srbija/2019/Panonic

Predstavnici korporativnog sektora su i ove godine učestvovali na dobrotvornom fer plej turniru u basketu. Ove godine, turnir je organizovan i u Beogradu i Novom Sadu.

Kotizacije od učešća na turnirima su takođe usmerena na izgradnju inkluzivnih igrališta.

Pobednik turnira je NIS, čije ekipe su u oba grada bile najbolje. U Beogradu je drugo mesto osvojila ekipa „Nordeus“-a, dok je u Novom Sadu

drugo mesto osvojila ekipa kompanije „Lafarge beočinska Fabrika cementa“. Pehar za Fer plej u Novom Sadu dobila je kompanija CIS, a u Beogradu Vojvođanska banka.

U Beogradu su se takmičile ekipe iz kompanija: Telenor doo, NCR doo, Nordeus doo, Nutanix, Infostud doo, TeleGroup doo, SAGA doo, Algotech doo, Telekom ad, Schneider Electric doo, NIS ad, Atlantic Grupa, Direct Media doo, Coca-Cola Hellenic, Mozart doo, Imlek ad, Veletabak doo,

Delta Holding doo, L'OREAL BALKAN doo, NLB Banka ad, Vojvođanska banka ad, Eurobank ad, Hemofarm ad, UNICEF.

U Novom Sadu, akciji su se odazvale kompanije: CIS doo, NIS ad, Institut BioSense, Lafarge beočinska fabrika cementa, Vivify Ideas d.o.o, Continental Automotive doo, Levi 9 Global Sourcing Balkan doo, Comdata doo, Vojvođanska banka ad, Galens Invest doo, Intens doo.

Sponzor turnira je bila kompanija WAHL, lider u proizvodnji mašinica za brijanje i šišanje.

Štark Arena i Spens su bili domaćini turnira, a dugogodišnji partner UNICEF-a, VODAVODA obezbedio je vodu za sve učesnike turnira.

Uz druženje, rekreaciju i košarkaške majstorije, predstavnici kompanija su pokazali da je dobrobit zajednice u kojoj posluju, posebno dece, važno za njihovu poslovnu kulturu.

Otvoreno pismo deci sveta - Osam razloga što brinem za vašu budućnost i osam razloga što mislim da postoji nada

Draga deco današnjice i sutrašnjice,

Pre trideset godina, dok se na svetskoj pozornici mnogo toga menjalo – pao je Berlinski zid, bližio se kraj aparthejda, rođen je internet – svet se ujedinio kako bi zaštitio decu i detinjstvo. Iako je do tada većina roditelja u svetu odrasla pod diktaturom i u neuspelim državama, oni su se nadali boljem životu, brojnijim mogućnostima i većim pravima za svoju decu. I kada su se svetski lideri 1989. godine okupili u istorijskom trenutku globalnog jedinstva kakvo se retko viđa i obavezali se deci sveta da će štiti i sprovođiti njihova prava, zaista se osećala nada za sledeću generaciju.

Dakle, koliko smo napredovali? Za tri decenije od usvajanja Konvencije o pravima deteta, i pored ogromnog rasta broja stanovnika u svetu, smanjili smo broj dece koja propuštaju osnovnu školu za skoro 40 odsto. Broj dece uzrasta do 5 godina koja

zaostaju u rastu smanjen je za preko 100 miliona. Pre tri decenije, poliomijelitis je paralizovao ili ubijao skoro 1000 dece dnevno. Danas je iskorenjeno više od 99 odsto tih slučajeva. Mnoge intervencije kojima možemo da zahvalimo za taj napredak – kao što su vakcine, soli za oralnu rehidraciju i bolja ishrana – bile su praktične i ekonomične. Zahvaljujući usponu digitalne i mobilne tehnologije i drugih inovacija, sada se lakše i efikasnije pružaju najosnovnije usluge u teško pristupačnim zajednicama i ukazuju veće mogućnosti.

Osam razloga što brinem za vašu budućnost i osam razloga što mislim da postoji nada.

Ipak, zbog siromaštva, nejednakosti, diskriminacije i udaljenosti, svake godine su milionima dece uskraćena njihova prava, a i dalje svakodnevno umire 15.000 dece uzrasta do 5 godina, uglavnom od izlečivih bolesti i drugih uzroka koje je moguće

sprečiti. Suočavamo se sa alarmantnim rastom broja dece sa prekomernom telesnom masom, ali i devojčica koje pate od anemije. Izazovi vezani za vršenje nužde na otvorenom i dečiji brak ne popuštaju, tako da i dalje ugrožavaju zdravlje i budućnost dece. Iako u školu ide više dece nego ikada ranije, i dalje je prisutan izazov da se obezbedi kvalitetno obrazovanje. Ići u školu nije isto što i učiti; više od 60 odsto dece koja pohađaju osnovnu školu u zemljama u razvoju i dalje ne ostvaruje minimalna postignuća u učenju, a polovina tinejdžera/ki u svetu izložena je nasilju u školi i oko nje, pa škola nije okruženje u kom se osećaju bezbedno. Konflikta i dalje deci uskraćuju zaštitu, zdravlje i budućnost kakvu zaslužuju. Spisak aktuelnih izazova u oblasti prava deteta je dug.

A vaša generacija, generacija današnje dece, suočava se sa novim nizom izazova i globalnih previranja koja su vašim roditeljima bila nezamisliva. Klima se menja do neprepoznatljivosti. Nejednakost se produbljuje. Tehnologija transformiše naše viđenje sveta. Porodice migriraju više nego ikada ranije. Detinjstvo se promenilo, pa u skladu s tim moramo da promenimo i svoje pristupe.

A kada se osvrnemo na 30 godina Konvencije o pravima deteta, treba da pogledamo i napred, ka sledećih 30 godina. Moramo da slušamo šta vi – današnja deca i mladi – imate da kažete o pitanjima koja vas danas najviše brinu i da zajedno sa vama počnemo da radimo na savremenim rešenjima za savremene probleme.

Henrietta H. Fore, Generalna Direktorka UNICEF-a

unicef | za svako dete

Predstavnici 19 lokalnih samouprava završili obuku o pravima dece

Predstavnici 19 lokalnih samouprava završili su 20. septembra obuku o pravima dece u jedinicama lokalne samouprave i upravljanju po meri deteta.

Direktorka UNICEF-a u Srbiji, Ređina De Dominićis, i Branko Ružić, ministar državne uprave i lokalne samouprave su učesnicima uručili sertifikate.

Obuka je sprovedena u okviru saradnje Ministarstva

državne uprave i lokalne samouprave i UNICEF-a sa ciljem da se poboljšaju kapaciteti lokalnih samouprava za ostvarivanje prava deteta u skladu sa Konvencijom o pravima deteta.

„UNICEF i ministarstvo su kreirali ovu obuku da bismo pomogli zaposlenima u lokalnim samoupravama da steknu dublje znanje o dečijim pravima i da im pružimo prave alatke za razvoj,

planiranje, budžetiranje i praćenje politika koji se tiču dece - izjavila je Ređina De Dominićis, direktorka UNICEF-a u Srbiji.

„Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave je obezbedilo da oblast prava deteta bude obuhvaćena akreditovanim programom kontinuiranog stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave, što je veliki napredak u odnosu na prethodni period u kome ova oblast nije bila prepoznata u sistemu - rekao je ministar Ružić.

Zaposleni u svim jedinicama lokalne samouprave će imati mogućnost i obavezu da u kontinuitetu unapređuju znanja i veštine u ovoj oblasti kako bi prepoznali i zaštitili prava dece i kako bi u razvojne politike ugrađivali mehanizme za njihovo ostvarenje.

KONTAKTIRAJTE NAS

Dečiji fond Ujedinjenih nacija
Svetozara Markovića 58
11000 Beograd, Srbija

Tel: 011 / 3602 104
Faks: 011 / 3602 111
Email: belgrade@unicef.org
Website: www.unicef.org/serbia